

Presidentin vaalin 2024 yleiset ennakkoäänestyspaikat ja niiden aukioloajat

5104/00.00.00.02/2023

Kaupunginhallitus 16.10.2023 § 246

Valmistelija: kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Tasavallan presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntaina 28.1.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 17.-23.1.2024 (keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 17.-20.1.2024 (keskiviikosta lauantaihin). Mahdollisen toisen vaalikierroksen vaalipäivä on sunnuntaina 11.2.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1.-6.2.2024 (keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 31.1.-3.2.2024 (keskiviikosta lauantaihin).

Äänioikeutettu voi äänestää valintansa mukaan joko ennakkoon tai vaalipäivänä. Ennakkoon äänioikeutettu voi äänestää missä tahansa vaalilaissa tarkoitettussa yleisessä ennakkoäänestyspaikassa kotimaassa tai ulkomailla, tai vaalilaissa tarkoitettussa laitoksessa, jos hän on siellä hoidettavana tai sinne otettuna, tai vaalilaissa tarkoitettussa ulkomailla olevassa suomalaisessa laivassa, jos hän kuuluu laivan henkilökuntaan, tai eräin edellytyksin kotonaan vaalilaissa tarkoitettussa kotiaäänestyksessä, taikka vaalilain mukaisesti kirjeitse, mikäli hän asuu ulkomailla tai oleskelee ulkomailla koko ennakkoäänestysajanjakson ja vaalipäivän.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Kunnan on huolehdittava siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.

Vaalilain 9 §:n ja 48 §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä määrää näiden aukioloajoista vaalilain asettamissa rajoissa. Päätökset yleisistä ennakkoäänestyspaikoista on tehtävä hyvissä ajoin. Äänestyspaikkatietojen ilmoittamisen, eli oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään tallentamisen ja tietojen kuitaamisen ajanjakso päättyy 3.11.2023 kello 12.

Keskusvaalilautakunta kirjaa kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen tiedot vaalitietojärjestelmään. Ennakkoäänestyspaikat ja niiden aukiolot ilmoitetaan äänestäjille Digi- ja väestötietoviraston lähettämissä ilmoituksissa äänioikeudesta (ilmoituskortti). Kouvolan kaupungin verkkosivuilla ilmoitetaan ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyspaikat aukioloaikoineen.

Oikeusministeriön ohjeen mukaan ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson päivänä. Tällaisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi on mahdollista perustaa kunnan eri alueille ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat auki esimerkiksi yhtenä tai kahtena ennakkoäänestysajanjakson päivänä.

Ehdotetut äänestyspaikat ovat samat kuin vuoden 2023 eduskuntavaaleissa paitsi Valkealassa ja Jaalassa. Ennakkoäänestys ehdotetaan pidettävän Valkealan uudessa monitoimitalossa kirjaston sijaan ja Jaalassa Jaalatalossa kirjaston sijaan. Kaupungin rakennuttajapäällikön mukaan monitoimitalo on valmis ja Valkealan yhtenäiskoulun rehtorin suostumuksella tiloja on käytettävissä. Elimäellä ja Jaalassa ehdotetaan ennakkoäänestyspaikan olevan auki joinain ennakkoäänestyspäivinä. Viikkaimmat ennakkoäänestyspaikat ovat pääkirjasto, Kuusankoskitalo ja kauppakeskus Veturi. Usea ennakkoäänestyspaikka on kirjastossa. Kirjastoissa olevien ennakkoäänestyspaikkojen aukiolot on mukautettu kirjaston henkilökunnan paikallaolon ajankohtiin pois lukien viikonloput. Ennakkoäänestyspaikkana toimivan kirjaston henkilöstö on paikalla viikonloppuna palvellen äänestäjiä kirjastoasioissa. Viikonloput ja sunnuntai on hiljaiset ennakkoäänestyspäivät, ja äänestyspaikkojen aukiolot ovat suppeammat kuin arkipäivinä. Yleensä ensimmäinen ja viimeinen ennakkoäänestyspäivä ovat viikkaimmat äänestyspäivät. Ennakkoäänestyspaikat ovat esteettömiä ja niitä on useita eri puolella kaupunkia. Äänestysbussi kiertää useassa pienessä kylässä.

Kouvolassa oli eduskuntavaaleissa vuonna 2023 äänioikeutettuja 68.048. Noin puolet äänioikeutetuista äänestää ennakkoäänestyksen aikana.

Ehdotus presidentinvaalien 2024 yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista on **liitteenä**, erikseen 1. kierroksen ja mahdollisen 2. kierroksen osalta.

Europarlamenttivaalit ovat 9.6.2024. Vielä ei ole tiedossa, ovatko presidentinvaalin ennakkoäänestyspaikat käytettävissä ja siksi esitys koskee vain presidentinvaalin ennakkoäänestyspaikkoja.

Kaupunginlakimies Päivi Sandås on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: kaupunginlakimies Päivi Sandås, puh. 020 615 8212, paivi.sandas(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää presidentinvaalin 2024 yleiset ennakkoäänestyspaikat 17. – 23.1.2024 ja niiden aukioloajat sekä

mahdollisen toisen kierroksen vaalin ennakoäänestyspaikat 31.1. – 6.2.2024 ja niiden aukioloajat liitteiden mukaisesti.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että keskusvaalilautakunnan sihteeri saa tehdä liitteisiin mahdollisesti tarvittavat tekniset muutokset.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaupunginlakimies Päivi Sandåsille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.
